

Brusel 28. března 2018
(OR. fr)

7586/18

LIMITE

JUR 157
COUR 12
INST 133

Interinstitucionální spis:
2018/0900 (COD)

PRŮVODNÍ POZNÁMKA

Odesílatel:	Soudní dvůr Evropské unie
Datum přijetí:	26. března 2018
Příjemce:	Delegace
Předmět:	Změny Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie

Delegace nalezou v příloze dopis, jímž předseda Soudního dvora Evropské unie informuje předsedu Rady Evropské unie o požadavku na změny Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie.

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÉ UNIE

Předseda

V Lucemburku dne 26. března 2018

*Pan Bojko Borisov
předseda Rady Evropské unie
Rue de la Loi 175
B – 1048 Brusel*

Vážený pane předsedo,

s odkazem na čl. 281 druhý pododstavec Smlouvy o fungování Evropské unie a na čl. 106a odst. 1 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii tímto předkládám Vám a předsedovi Evropského parlamentu žádost týkající se změny Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie.

Tato žádost učiněná v návaznosti na zprávu týkající se možných změn v rozdělení pravomocí mezi Soudní dvůr a Tribunál v oblasti předběžných otázek, kterou jsem Vám zaslal dne 14. prosince 2017, se zabývá třemi hlavními tématy, jimiž jsou zaprvé přenesení obecné pravomoci rozhodovat v prvním stupni o žalobách pro nesplnění povinnosti založených na čl. 108 odst. 2, článku 258 a článku 259 SFEU na Tribunál, zadruhé pověření Soudního dvora projednáváním žalob na neplatnost souvisejících s nezajištěním řádného splnění povinností vyplývajících z jeho rozsudku vydaného na základě článku 260 SFEU a zatřetí zavedení mechanismu předchozího uznávání přijatelnosti u některých kategorií kasačních opravných prostředků. Žádost dále obsahuje návrh na sjednocení terminologie.

Tato žádost má za cíl využít všech možností, jež nabízí reforma soudní struktury Evropské unie, a z tohoto titulu má velký význam pro právní subjekty, které od Soudního dvora a Tribunálu očekávají soudní ochranu nejvyšší kvality.

Změny statutu vyplývající z této žádosti, která je Vám předkládána ve všech úředních jazycích Evropské unie, jsou podrobně vysvětleny v důvodové zprávě, na niž si dovoluji odkázat.

Zůstávám Vám plně k dispozici pro veškeré doplňující informace.

S úctou

Koen Lenaerts

Návrh změn Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie

Soudní dvůr má za to, jak vyplývá ze zprávy, kterou předložil Evropskému parlamentu, Radě a Komisi dne 14. prosince 2017¹, že v této fázi není důvodné navrhnout změnu Protokolu č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie ve smyslu přenesení části pravomoci, již vykonává v oblasti předběžných otázek, na Tribunál. Důvody pro tento postoj jsou popsány ve shora uvedené zprávě a souvisejí zejména s klíčovou pozicí řízení o předběžné otázce v unijním soudním systému a s potřebou poskytovat vnitrostátním soudům rychlou a definitivní odpověď na otázky výkladu či platnosti unijního práva, které před nimi byly vzneseny, jakož i s nevýhodami, jež by mohly vyplynout z částečného přenesení pravomoci v oblasti předběžných otázek na Tribunál v době, kdy jsou žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce předkládané Soudnímu dvoru projednávány rychle a kdy se ještě neprojeví všechny účinky reformy soudní struktury Evropské unie.

V závěru této zprávy však Soudní dvůr uvádí, že možnost pozdějšího přenesení pravomoci rozhodovat o předběžných otázkách nelze v určitých konkrétních oblastech zcela vyloučit. Kontext, v němž reforma soudní struktury Evropské unie proběhla, dále vedl k širší reflexi o rozdělení pravomocí mezi Soudní dvůr a Tribunál a o projednávání kasačních opravných prostředků Soudním dvorem.

Výsledkem reflexe o zmiňovaných otázkách je tento návrh změn Protokolu č. 3, který se týká zaprvé přenesení pravomoci rozhodovat v prvním stupni o některých kategoriích žalob pro nesplnění povinnosti na Tribunál, tj. – až na některé jasné vymezené výjimky – žalob založených na čl. 108 odst. 2 a člancích 258 a 259 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „SFEU“) (I), zadruhé přenesení pravomoci rozhodovat o žalobách na neplatnost souvisejících s nezajištěním řádného splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora vydaného na základě čl. 260 odst. 2 nebo 3 SFEU na Soudní dvůr (II), zatřetí zavedení postupu předchozího uznávání přijatelnosti kasačních opravných prostředků, který má Soudnímu dvoru umožnit, aby o určitých kategoriích kasačních opravných prostředků rozhodoval jen tehdy, splňují-li určitá kritéria (III), a konečně terminologického sjednocení ustanovení protokolu s ustanoveními SFEU ve znění Lisabonské smlouvy (IV).

¹ Zpráva předložená na základě čl. 3 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2015/2422 ze dne 16. prosince 2015, kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie (Úř. věst. L 341, 24.12.2015, s. 14).

I. Přenesení obecné pravomoci rozhodovat v prvním stupni o žalobách pro nesplnění povinnosti založených na čl. 108 odst. 2 a člancích 258 a 259 SFEU na Tribunál

První část tohoto návrhu se týká žalob pro nesplnění povinnosti. Ve shodě s Tribunálem navrhuje Soudní dvůr na základě čl. 256 odst. 1 prvního pododstavce *in fine* SFEU přenést na Tribunál pravomoc rozhodovat v prvním stupni o převážné části těchto žalob, tj. žalob založených na čl. 108 odst. 2 a člancích 258 a 259 SFEU. V pravomoci Soudního dvora by však měly zůstat žaloby, které mají ústavněprávní rozměr nebo se vyznačují naléhavostí, a projednávání žalob výlučně nebo zčásti založených na článku 260 SFEU, jež s sebou nesou případné uložení penále nebo paušální částky žalovanému.

V současné době totiž všechny žaloby pro nesplnění povinnosti spadají do výlučné pravomoci Soudního dvora bez ohledu na jejich právní základ.

Tato situace sice byla snadno obhájitelná v okamžiku zřízení Soudu prvního stupně v roce 1988, či ještě při podpisu Niceské smlouvy o desetiletí později, avšak v roce 2018, kdy Tribunál rozhoduje v prvním stupni o všech žalobách podávaných fyzickými či právnickými osobami a o žalobách (na neplatnost nebo pro nečinnost) podávaných členskými státy Unie proti aktům přijatým Komisí a některým aktům Rady, se již zdá být mnohem méně patřičná. V mnoha ohledech je projednávání žalob pro nesplnění povinnosti Soudním dvorem velmi podobné projednávání přímých žalob, které je v současnosti svěřeno Tribunálu.

Při rozhodování o žalobě podané na základě čl. 108 odst. 2, článku 258 nebo článku 259 SFEU totiž Soudní dvůr provádí podrobnou analýzu často komplikovaného skutkového stavu a okolností, které jsou základem sporu, a než učiní závěr o tom, zda k nesplnění povinnosti došlo, zkoumá každou z výtek uplatněných žalobcem (tj. ve většině případů Komisí). Projednávání těchto žalob dále vyžaduje důkladnou analýzu přesného dosahu předmětných vnitrostátních právních předpisů či vnitrostátní praxe.

Je tedy patrné, že se Tribunál nachází ve zvlášť příhodném postavení pro rozhodování o takových žalobách, které – jak ukazují zkušenosti – se nejčastěji vyznačují početnými skutkovými otázkami, které je třeba posoudit. Některé z žalob podávaných na základě článku 258 nebo článku 259 SFEU nicméně mohou mít ústavněprávní rozměr, takže se zdá být vhodnější vyhradit jejich zkoumání Soudnímu dvoru. Zde se rozumí konkrétně žaloby na určení, že členský stát nesplnil povinnosti vyplývající ze Smlouvy o Evropské unii – včetně nesplnění povinností vyplývajících z Listiny základních práv Evropské unie – nebo žaloby podávané v rámci hlavy V části třetí SFEU, která zavádí prostor svobody, bezpečnosti a práva. Věci předkládané Soudnímu dvoru v posledně uvedené oblasti – ať už přímo žalobou na neplatnost či pro nesplnění povinnosti anebo prostřednictvím předběžné otázky – totiž často nastolují zvlášť citlivé a naléhavé otázky výkladu či platnosti, které by byly obtížně slučitelné s existencí dvoustupňového soudnictví v těchto oblastech.

Dále nelze vyloučit, že i v případě žalob, jejichž projednávání bude přeneseno na Tribunál, bude žádoucí ve věci definitivně rozhodnout, bude-li věc vyžadovat zásadní rozhodnutí nebo bude-li to odůvodněno výjimečnými okolnostmi souvisejícími zejména s naléhavostí věci. Podobně jako pravidlo upravené v čl. 256 odst. 3 SFEU pro případ, že by Tribunálu byla svěřena pravomoc v oblasti předběžných otázek, tedy tento návrh stanoví možnost, aby Tribunál postoupil věc k rozhodnutí Soudnímu dvoru. K tomuto postoupení by mohlo dojít bez návrhu nebo na návrh účastníka řízení. V zájmu řádného výkonu spravedlnosti – a k zamezení průtahů v projednávání věci – by však takový návrh měl být učiněn již při podání žaloby (jedná-li se o návrh žalobce) nebo při podání žalobní odpovědi (jedná-li se o návrh žalovaného).

Návrh konečně obsahuje opatření k zachování efektivnosti žalob pro nesplnění povinnosti. Vzhledem k tomu, že prvořadým cílem takových žalob je ukončit porušování unijního práva vyplývající z neprovedení jeho pravidel do vnitrostátního práva nebo z jejich nesprávného uplatňování, nemůže mít přenesení pravomoci rozhodovat v prvním stupni o těchto žalobách na Tribunál za následek prodlužování stavu, který odporuje unijnímu právu, vlivem možnosti – stanovené v čl. 256 odst. 1 druhém pododstavci SFEU – podat proti rozhodnutím Tribunálu vydaným v této oblasti kasační opravný prostředek.

Z tohoto důvodu se navrhuje změnit článek 61 statutu v tom smyslu, že v případě kasačního opravného prostředku podaného proti rozhodnutí vydanému Tribunálem v řízení o žalobě pro nesplnění povinnosti vydá Soudní dvůr konečné rozhodnutí ve věci po právní i skutkové stránce, bude-li mít za to, že je kasační opravný prostředek opodstatněný a rozhodnutí Tribunálu musí být zrušeno. Díky tomuto opatření, které se připojuje ke stávajícím možnostem, jež poskytuje statut a jednací řád Soudního dvora za účelem rychlého projednání předkládaných věcí (viz například články 133 až 136 jednacího řádu, které se použijí na řízení o kasačním opravném prostředku podle čl. 190 odst. 1 jednacího řádu, a dále jeho čl. 53 odst. 3 nebo článek 181), tedy bude zachována možnost podat kasační opravný prostředek proti budoucím rozhodnutím vydaným Tribunálem ve věcech týkajících se nesplnění povinnosti, při současném zajištění rychlého průběhu řízení před Soudním dvorem, a tudíž vydání konečného rozhodnutí o tvrzeném porušení unijního práva dotýčným členským státem.

V tomtéž duchu jsou žaloby podávané na základě čl. 260 odst. 2 SFEU nebo na základě článku 258 ve spojení s čl. 260 odst. 3 SFEU vyloučeny z působnosti tohoto návrhu, a zůstanou tedy v této fázi ve výlučné pravomoci Soudního dvora. Toto jejich vyloučení lze vysvětlit snahou nevyvolávat neuvážené prodlužování délky řízení a citlivostí žalob uvedených v těchto člancích, které upravují možnost Soudního dvora uložit členskému státu, který nesplnil povinnost, zaplacení penále nebo paušální částky.

Co se ještě týče žalob založených na článku 258 ve spojení s čl. 260 odst. 3 SFEU, je třeba poznamenat, že Soudnímu dvoru již sice bylo podáno několik žalob na tomto dvojím základě, Soudní dvůr se však doposud nevyslovil k působnosti či dosahu čl. 260 odst. 3 SFEU, neboť všechny žaloby podané na základě tohoto ustanovení vzala Komise před rozhodnutím Soudního dvora zpět.

II. Přenesení pravomoci rozhodovat o žalobách na neplatnost souvisejících s nezajištěním řádného splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora vydaného na základě čl. 260 odst. 2 nebo 3 SFEU na Soudní dvůr

Podle článku 260 SFEU může soud rozhodující o nesplnění povinnosti nejen určit, že členský stát nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají ze Smluv, ale také členskému státu, který nedostál svým povinnostem, uložit penále nebo paušální částku. Tak tomu může být zejména v případě, kdy je s členským státem vedeno řízení podruhé, protože nebyly řádně splněny povinnosti vyplývající z prvního rozsudku pro nesplnění povinnosti (čl. 260 odst. 2 druhý pododstavec SFEU).

V rámci svých oprávnění ověřovat opatření přijatá členským státem, aby vyhověl rozsudku Soudního dvora, a v rámci vymáhání částek z titulu sankcí může Komise přijímat akty, které jsou napadnutelné žalobou na neplatnost před Tribunálem v souladu s jeho obecnou pravomocí rozhodovat v prvním stupni o tomto typu žalob upravenou v čl. 256 odst. 1 SFEU.

Za současného stavu rozdělení pravomocí může skutečnost, že o žalobách pro nesplnění povinnosti rozhoduje jako jediný Soudní dvůr, vést v určitých situacích ke značné nejistotě o přesném rozsahu pravomocí Tribunálu a k vážným obtížím v případech, kdy se Komise a dotýčný členský stát rozcházejí zejména v tom, zda jsou opatření přijatá tímto členským státem ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora náležitá. Při ověřování opatření přijatých členským státem ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora, kterým se tomuto státu ukládá zaplacení penále, tj. ověřování prováděném Komisí a následně Tribunálem, a při vymáhání částek, které je tento stát povinen zaplatit z titulu uložených sankcí, musí být nutně brán zřetel na to, jak bylo nesplnění povinnosti vymezeno Soudním dvorem v jeho rozsudku. Jak uvedl sám Tribunál, připuštění opačné teze by mělo za následek, že poté, co by členský stát napadl závěry Komise překračující rámec samotného znění výroku rozsudku Soudního dvora, musel by Tribunál rozhodnout o souladu vnitrostátní praxe nebo vnitrostátní právní úpravy s unijním právem, a zasáhl by tak do výlučné pravomoci, která v tomto ohledu přísluší Soudnímu dvoru [viz zejména bod 90 rozsudku ze dne 29. března 2011, Portugalsko v. Komise (T-33/09, EU:T:2011:127), potvrzeného v rámci kasačního opravného prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 15. ledna 2014, Komise v. Portugalsko (C-292/11 P, EU:2014:3)].

V navrženém systému přenesení určitých kategorií žalob pro nesplnění povinnosti na Tribunál není toto riziko o nic menší. Je zajisté pravda, že Tribunál bude moci snáze posoudit legalitu vykonávacích opatření Komise ve vztahu k takovému nesplnění povinnosti, jehož obsah sám vymezil. Avšak vedle toho, že určité případy nesplnění povinnosti budou vyhrazeny Soudnímu dvoru, nesmí být opomíjeno, že jak proti původnímu rozsudku Tribunálu, kterým se určuje, že došlo k nesplnění povinnosti, tak proti rozsudku o zrušení následného aktu Komise bude vždy možné podat kasační opravný prostředek. Právní nejistota, která by z toho mohla vyplynout, by přistupovala k časovým prodlevám způsobovaným v řízeních pro nesplnění povinnosti, o nichž se lze domnívat, že již trvala příliš dlouho, jestliže dospěla až do takového stadia potíží s plněním povinností.

Z tohoto důvodu se navrhuje vyhradit veškerou agendu související s případy nesplnění povinnosti členského státu, s nimiž je spojena finanční sankce, pouze Soudnímu dvoru, ať už se jedná o prvotní určení, že vůbec došlo k nesplnění povinností vyplývajících z unijního práva, a to v rámci žaloby založené zároveň na článku 258 SFEU a čl. 260 odst. 3 SFEU, nebo o případné spory vzniklé v návaznosti na rozsudek, kterým se ukládá povinnost zaplatit penále nebo paušální částku.

III. Postup předchozího uznání přijatelnosti určitých kasačních opravných prostředků Soudním dvorem

Třetí část tohoto návrhu se týká kasačních opravných prostředků a spočívá v zavedení postupu předchozího uznání přijatelnosti u určitých kategorií kasačních opravných prostředků: Soudní dvůr by zkoumal pouze kasační opravné prostředky, které jako celek nebo zčásti nastolují otázku významnou pro další vývoj unijního práva nebo v nichž jde o jednotu nebo soulad unijního práva.

Zavedení takového postupu se navrhuje pouze v případech, kdy již byl spor zkoumán nezávislým správním orgánem, tj. ve věcech, ve kterých už byl před jejich předložením Tribunálu využit opravný prostředek ve správním řízení. Tak je tomu zejména v případě rozhodnutí přijímaných v oblasti ochranných známek Úřadem Evropské unie pro duševní vlastnictví (EUIPO), kde existují odvolací senáty, ale také v případě rozhodnutí různých unijních agentur, v nichž byly zřízeny správní odvolací instance, jako je Odrůdový úřad Společenství (CPVO) nebo Evropská agentura pro chemické látky (ECHA).

Ve všech těchto případech již byla napadená rozhodnutí před jejich předložením Soudnímu dvoru předmětem dvojího přezkumu legality. Tím lze vysvětlit, proč v těchto oblastech dochází u vysokého počtu kasačních opravných prostředků k jejich odmítnutí pro zjevnou nepřipustnost nebo zamítnutí pro zjevnou neopodstatněnost, přičemž bylo nicméně třeba je projednat a vynaložit nemalé zdroje².

Aby se mohl Soudní dvůr soustředit na věci, které skutečně vyžadují jeho pozornost, a mohl optimálně využívat své prostředky, navrhuje se vložit do statutu článek 58a upravující postup předchozího uznání přijatelnosti kasačních opravných prostředků.

Podle čl. 256 odst. 1 druhého pododstavce SFEU bude nadále možné proti rozhodnutím Tribunálu v těchto oblastech podat k Soudnímu dvoru kasační opravný prostředek omezený na právní otázky, avšak účastníkovi řízení, který napadá rozhodnutí Tribunálu, bude příslušet, aby prostřednictvím dokumentu přiloženého ke kasačnímu opravnému prostředku prokázal jeho účelnost z hlediska významu jím nastolené otázky pro jednotu, soulad nebo další vývoj unijního práva.

---

² Jak ukazují statistiky, ze 194 řízení o kasačním opravném prostředku ukončených Soudním dvorem v roce 2017 bylo 57 ukončeno usnesením přijatým na základě článku 181 jednacího řádu, což představuje 29,4 % z celkového počtu ukončených řízení o kasačním opravném prostředku. Tento poměr byl ještě větší v roce 2016, kdy řízení ukončených usnesením na základě článku 181 jednacího řádu bylo 88, tj. téměř 50 % všech řízení o kasačním opravném prostředku ukončených Soudním dvorem za uvedený rok (182 řízení o kasačním opravném prostředku). Kasačních opravných prostředků podaných v oblasti duševního vlastnictví, kdy bylo řízení ukončeno usnesením, bylo 51 (v roce 2016) a 22 (v roce 2017).

Posouzení otázky, zda jsou takové podmínky³ splněny či nikoli, by příslušelo senátu Soudního dvora. Jednalo by se tedy o kolegiální rozhodnutí opatřené odůvodněním. Toto rozhodnutí by bylo přijato velmi záhy a pouze se zřetelem k napadenému rozhodnutí Tribunálu a k dokumentu navrhovatele přiloženému ke kasačnímu opravnému prostředku. Buď by byl kasační opravný prostředek jako celek či zčásti uznán přijatelným a řízení by probíhalo běžným způsobem, anebo by kasační opravný prostředek uznán přijatelným nebyl a k projednání věci by se nepřistoupilo.

V prvním případě by byl navrhovatel uvědomen o uznání přijatelnosti svého kasačního opravného prostředku Soudním dvorem, přičemž kasační opravný prostředek by pak byl doručen ostatním účastníkům řízení v příslušné věci před Tribunálem a řízení by probíhalo běžným způsobem podle obvyklých procesních pravidel.

Ve druhém případě by byly navrhovateli sděleny důvody neuznání přijatelnosti jeho kasačního opravného prostředku a ten by pak nebyl doručen ostatním účastníkům řízení v příslušné věci před Tribunálem, jehož rozhodnutí by se uplynutím lhůty k podání kasačního opravného prostředku stalo konečným.

Tento mechanismus – jehož přesná pravidla musí být stanovena v jednacím řádu Soudního dvora a kterým není dotčena možnost Soudního dvora rozhodnout ve věci usnesením, ukáže-li se, že kasační opravný prostředek může být rovnou odmítnut či zamítnut na základě článku 181 nebo mu může být rovnou vyhověno na základě článku 182 jednacího řádu – by měl Soudnímu dvoru umožnit nejlépe využívat své zdroje bez zasahování do práva účastníků řízení na účinnou právní ochranu zaručeného článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

IV. Sjednocení terminologie

Při analýze ustanovení, jimiž se řídí pravomoci Soudního dvora a Tribunálu, bylo rovněž zjištěno, že terminologie použitá v článku 51 statutu k označení aktů nebo případů nečinnosti, jež mohou být předmětem žaloby, odpovídá terminologii Smlouvy ve znění, které předchází změnám provedeným Lisabonskou smlouvou.

Z toho plyne riziko nejistoty, pokud jde o přesné rozdělení pravomocí upravené v tomto ustanovení.

Jeví se nezbytným znovunastolit soulad mezi příslušnými ustanoveními Smlouvy a článkem 51 statutu a převzít v tomto ohledu v písm. a) bodě i) a v písm. b) tohoto ustanovení terminologii použitou v člancích 263 a 265 SFEU.

---

³ Podobající se podmínkám přezkumu podle čl. 256 odst. 2 druhého pododstavce SFEU, který se rovněž může uskutečnit pouze po postupném posouzení věci dvěma instancemi (nejprve specializovaným soudem a poté Tribunálem).

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU, Euratom) 2018/...

ze dne ...,

kterým se mění Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména čl. 256 odst. 1 a čl. 281 druhý pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Smlouvu o založení Evropského společenství pro atomovou energii, a zejména čl. 106a odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na žádost Soudního dvora ze dne ...,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropské komise ze dne ...,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) V návaznosti na výzvu Evropského parlamentu a Rady adresovanou Soudnímu dvoru dne 16. prosince 2015 v rámci přijetí reformy soudní struktury Evropské unie přistoupil Soudní dvůr spolu s Tribunálem k celkové reflexi o pravomocích, které jim náleží, a zkoumal, zda je důvodné provést u příležitosti shora uvedené reformy jisté změny v rozdělení pravomocí mezi Soudní dvůr a Tribunál.
- (2) Jak vyplývá ze zprávy Soudního dvora předložené Evropskému parlamentu, Radě a Komisi dne 14. prosince 2017, má Soudní dvůr za to, že v této fázi není důvodné navrhopvat změny v souvislosti s projednáváním předběžných otázek, které jsou mu předkládány na základě článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie. Řízení o předběžné otázce jsou totiž stěžejním bodem unijního soudního systému a předběžné otázky jsou projednávány rychle, takže přenesení pravomoci rozhodovat o předběžných otázkách na Tribunál ve zvláštních oblastech určených statutem není v současnosti nezbytné.

- (3) Z reflexe vedené Soudním dvorem a Tribunálem nicméně vyplynulo, že v rámci rozhodování o žalobách podávaných na základě čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie nebo na základě článku 258 nebo 259 téže Smlouvy jsou Soudnímu dvoru často předkládány spory nastolující hlavně skutkové otázky, které jsou blízké těm, o nichž v současnosti rozhoduje Tribunál v rámci rozhodování o žalobách, které jsou mu podávány na základě čl. 256 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. Aby bylo rozdělení pravomocí mezi Soudní dvůr a Tribunál jasnější a oba tyto soudy se mohly soustředit na své hlavní úkoly, je tedy třeba svěřit Tribunálu pravomoc rozhodovat v prvním stupni o žalobách pro nesplnění povinností založených na čl. 108 odst. 2 a článcích 258 a 259 Smlouvy o fungování Evropské unie.
- (4) Avšak vzhledem k tomu, že některé žaloby založené na článku 258 nebo 259 této Smlouvy mohou mít ústavněprávní rozměr nebo mohou být naléhavé či zvlášť citlivé, je namístě vyhradit Soudnímu dvoru žaloby založené na těchto článcích, je-li jejich předmětem určení, že došlo k nesplnění povinností vyplývajících ze Smlouvy o Evropské unii, z hlavy V části třetí Smlouvy o fungování Evropské unie nebo z aktu přijatého na základě této hlavy. Dále je třeba stanovit možnost Tribunálu postoupit věc, která je mu předložena, k rozhodnutí Soudnímu dvoru, má-li za to, že tato věc vyžaduje zásadní rozhodnutí nebo to odůvodňují výjimečné okolnosti.
- (5) S ohledem na citlivost žalob založených na čl. 260 odst. 2 nebo 3 Smlouvy o fungování Evropské unie – jež mohou vést k uložení penále nebo paušálních částek – a s cílem nevyvolávat nadměrné prodlužování délky řízení spojené s možností podat proti rozhodnutím Tribunálu kasační opravný prostředek, by měly žaloby založené na tomto článku zůstat v této fázi ve výlučné pravomoci Soudního dvora. Avšak vzhledem k tomu, že žaloby na neplatnost podané členským státem proti aktu Komise týkajícímu se nezajištění řádného splnění povinností vyplývajících z rozsudku vydaného Soudním dvorem na základě článku 260 uvedené Smlouvy spadají do pravomoci Tribunálu a ten se může – jak vyplývá z judikatury – potýkat s vážnými obtížemi při rozhodování o těchto žalobách v případech, kdy se Komise a dotýčný členský stát rozcházejí v tom, zda jsou opatření přijatá tímto státem ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku Soudního dvora náležitá, jeví se nutným vyhradit veškerou agendu související s případy nesplnění povinností členského státu, s nimiž je spojena finanční sankce, pouze Soudnímu dvoru, včetně případných sporů vzniklých v návaznosti na rozsudek, kterým se ukládá dotýčnému státu povinnost zaplatit penále nebo paušální částku.
- (6) K zachování efektivnosti řízení o nesplnění povinností je dále třeba stanovit v případě kasačního opravného prostředku podaného proti rozhodnutí vydanému Tribunálem v řízení o žalobě pro nesplnění povinností, že Soudní dvůr vydá konečné rozhodnutí ve věci po právní i skutkové stránce, bude-li mít za to, že je kasační opravný prostředek opodstatněný a uvedené rozhodnutí musí být zrušeno.

- (7) Z analýzy provedené Soudním dvorem a Tribunálem konečně vyplývá, že mnoho kasačních opravných prostředků je podáváno ve věcech, v nichž už proběhl dvojitý přezkum, a to nejprve nezávislým správním orgánem a poté Tribunálem, a že mnohé z těchto kasačních opravných prostředků jsou Soudním dvorem zamítány pro zjevnou neopodstatněnost, či dokonce odmítány pro zjevnou nepřipustnost. Aby se mohl Soudní dvůr soustředit na věci, které si žádají veškerou jeho pozornost, navrhuje se tedy v zájmu řádného výkonu spravedlnosti zavést pro kasační opravné prostředky týkající se věcí, které už byly před podáním žaloby k Tribunálu předloženy nezávislé správní instanci, mechanismus předchozího uznání přijatelnosti. Účastníkovi, který napadá rozhodnutí Tribunálu v takových věcech, by tedy příslušelo nejdříve přesvědčit Soudní dvůr o významu otázek, které jeho kasační opravný prostředek nastoluje, pro jednotu, soulad nebo další vývoj unijního práva.
- (8) V důsledku toho je třeba změnit Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie za současného zajištění plného terminologického souladu mezi jeho ustanoveními a odpovídajícími ustanoveními Smlouvy o fungování Evropské unie a upravit vhodná přechodná ustanovení týkající se dalšího postupu ve věcech projednávaných ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Protokol č. 3 o statutu Soudního dvora Evropské unie se mění takto:

1) Článek 51 se nahrazuje tímto:

„Článek 51

1. Odchylně od pravidla obsaženého v čl. 256 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie je Soudní dvůr příslušný rozhodovat

a) o žalobách uvedených v člancích 263 a 265 Smlouvy o fungování Evropské unie podaných členským státem proti

i) legislativnímu aktu, proti aktu Rady s výjimkou doporučení nebo stanoviska, proti aktu Evropského parlamentu nebo Evropské rady, který má právní účinky vůči třetím osobám, nebo proti nečinnosti Evropského parlamentu, Evropské rady nebo Rady, kromě:

- rozhodnutí přijatých Radou podle čl. 108 odst. 2 třetího pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie,
- aktů Rady přijatých podle nařízení Rady týkajícího se opatření na ochranu obchodu ve smyslu článku 207 Smlouvy o fungování Evropské unie,
- aktů Rady, kterými Rada vykonává prováděcí pravomoci v souladu s čl. 291 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie;

ii) aktu nebo nečinnosti Komise podle čl. 331 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

b) o žalobách uvedených v člancích 263 a 265 Smlouvy o fungování Evropské unie podaných orgánem Unie proti legislativnímu aktu, proti aktu Rady, Komise nebo Evropské centrální banky s výjimkou doporučení nebo stanoviska, proti aktu Evropského parlamentu nebo Evropské rady, který má právní účinky vůči třetím osobám, nebo proti nečinnosti Evropského parlamentu, Evropské rady, Rady, Komise nebo Evropské centrální banky.

c) o žalobách uvedených v článku 263 Smlouvy o fungování Evropské unie podaných členským státem proti aktu Komise týkajícímu se nezajištění řádného splnění povinností vyplývajících z rozsudku vydaného Soudním dvorem na základě čl. 260 odst. 2 druhého pododstavce nebo odst. 3 druhého pododstavce Smlouvy o fungování Evropské unie.

2. Tribunál je příslušný rozhodovat v prvním stupni o žalobách založených na čl. 108 odst. 2 druhém pododstavci, článku 258 nebo článku 259 Smlouvy o fungování Evropské unie s výjimkou žalob založených na některém z posledních dvou ustanovení, jejichž předmětem je určení, že členský stát nesplnil povinnosti, které pro něj vyplývají ze Smlouvy o Evropské unii, z hlavy V části třetí Smlouvy o fungování Evropské unie nebo z aktu přijatého na základě této hlavy.

Vyžaduje-li věc zásadní rozhodnutí nebo odůvodňují-li to výjimečné okolnosti, může Tribunál bez návrhu nebo na návrh účastníka řízení postoupit věc k rozhodnutí Soudnímu dvoru.

Návrh uvedený v předchozím pododstavci musí být předložen podle okolností v návrhu na zahájení řízení, nebo do dvou měsíců od jeho doručení žalovanému.“

2) Vkládá se nový článek, který zní:

„Článek 58a

Musí-li být věc předložena nezávislé správní instanci před tím, než bude možné podat žalobu k Tribunálu, podléhá projednání opravného prostředku podaného proti rozhodnutí Tribunálu předchozímu uznání jeho přijatelnosti Soudním dvorem.

Opravný prostředek se uzná přijatelným v souladu s pravidly upřesněnými v jednacím řádu, pokud jako celek nebo zčásti nastoluje otázku významnou pro jednotu, soulad nebo další vývoj práva Unie.

Není-li opravný prostředek uznán přijatelným, rozhodnutí o neuznání jeho přijatelnosti musí být odůvodněno.“

3) Článek 61 se nahrazuje tímto:

„Článek 61

Je-li opravný prostředek opodstatněný, zruší Soudní dvůr rozhodnutí Tribunálu. Soudní dvůr může vydat sám konečné rozhodnutí ve věci, pokud to stav řízení dovoluje, nebo věc vrátit Tribunálu k rozhodnutí.

Je-li věc vrácena Tribunálu, je Tribunál vázán právním názorem obsaženým v rozhodnutí Soudního dvora.

Je-li opravný prostředek podaný členským státem nebo orgánem Unie, který nevstoupil do řízení před Tribunálem, opodstatněný, může Soudní dvůr určit, považuje-li to za nezbytné, které účinky zrušeného rozhodnutí Tribunálu jsou pro účastníky řízení zachovány.

Odchylně od prvního pododstavce Soudní dvůr posoudí všechny rozhodné skutkové a právní okolnosti a vydá konečné rozhodnutí ve věci, prohlásí-li opravný prostředek podaný proti rozhodnutí Tribunálu vydanému na základě čl. 51 odst. 2 tohoto statutu za opodstatněný.“

Článek 2

Věci, pro které je na základě tohoto nařízení příslušný Tribunál a které jsou ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost projednávány Soudním dvorem, avšak písemná část řízení k tomuto datu ještě nebyla ukončena, se předají Tribunálu.

Článek 3

Věci, pro které je na základě tohoto nařízení příslušný Soudní dvůr a které jsou ke dni vstupu tohoto nařízení v platnost projednávány Tribunálem, avšak písemná část řízení k tomuto datu ještě nebyla ukončena, se předají Soudnímu dvoru.

Článek 4

Mechanismus uvedený v článku 58a statutu se nepoužije na opravné prostředky projednávány Soudním dvorem ke dni vstupu v platnost tohoto nařízení.

Článek 5

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem měsíce následujícího po dni vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

Ve Štrasburku dne ...

Za Evropský parlament

Za Radu

předseda

předseda